

Sygn. akt IV KZ 55/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puzkarski

w sprawie **H. Z.**

skazanego z art. 310 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 4 września 2015 r.

zażalenia wniesionego przez obrońcę skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego VI Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K.

z dnia 23 czerwca 2015 r.,

odmawiające przyjęcia kasacji

p o s t a n o w i ł:

zmienić zaskarżone zarządzenie w ten sposób, że za jego podstawę prawną przyjąć art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. i art. 523 § 2 k.p.k., a w pozostałym zakresie zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 20 lutego 2015 r., utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 9 stycznia 2014 r., skazujący H. Z. za popełnione w latach 1993 i 1996 trzy przestępstwa, za które wymierzono mu stosowne kary jednostkowe, a jako karę łączną orzeczono 2 lata pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby 3 lat.

Obrońca skazanego wniósł od tego wyroku kasację, w której nie sygnalizował zaistnienia uchybienia wymienionego w art. 439 k.p.k.

Przewodniczący VI Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K. zarządzeniem z dnia 23 czerwca 2015 r., na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 523 § 1 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji, wskazując, że zgodnie z art. 523 § 2 k.p.k., kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, z tym, że art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. stanowi, iż ograniczenie to nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Skoro w przedmiotowej sprawie obrońca żadnego z tych uchybień nie podniósł, kasację należało uznać za niedopuszczalną i odmówić jej przyjęcia.

Zażalenie na to zarządzenie wniósł obrońca skazanego, wywodząc, że jest ono sprzeczne z art. 4 § 1 k.k., zgodnie z którym należy stosować ustawę obowiązującą w chwili popełnienia przestępstwa, jeżeli jest ona względniejsza dla sprawcy, niż ustawa obowiązująca w czasie orzekania. Art. 523 Kodeksu postępowania karnego z 1997 r. nie zawiera ograniczenia co do wnoszenia kasacji w przypadku orzeczenia kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, więc ten przepis, jako względniejszy dla sprawcy winien być zastosowany, a wątpliwości w tym względzie nie miał też Sąd Okręgowy, skoro pouczył strony o możliwości złożenia kasacji. W konkluzji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenia i nadanie biegu kasacji, względnie o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie należy odnotować, że błędnie skarżący utrzymuje, że art. 523 obowiązującego k.p.k. nie zawiera ograniczenia co do wnoszenia kasacji w przypadku orzeczenia kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, skoro ograniczenie takie jest zawarte w § 2 wymienionego artykułu. Wypada jednak przyjąć, że autor zażalenia chciał zwrócić uwagę, że w początkowym okresie obowiązywania k.p.k. było możliwe wniesienie kasacji również w razie wymierzenia skazanemu kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i że ta reguła powinna znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie, z uwagi na czas popełnienia przestępstw przez H. Z. Przechodząc zaś do *meritum*, zaskarżone zarządzenie, w jego części rozstrzygającej, należało utrzymać w mocy, bowiem podniesiony pod

jego adresem zarzut nie jest zasadny. Przed sporządzeniem zażalenia skarżący powinien zapoznać się z orzecnictwem Sądu Najwyższego wydawanym na tle ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego... (Dz. U. Nr 62, poz. 717), mocą której m.in. ograniczono zakres przedmiotowy kasacji. Po wejściu tej ustawy w życie z dniem 1 września 2000 r., zainteresowani niekiedy wnosili kasacje na korzyść, gdy przed tą datą doszło do skazania oskarżonego na karę inną niż kara bezwzględnego pozbawienie wolności. W szeregu orzeczeniach Sąd Najwyższy wyjaśnił jednak, że skoro art. 4 wspomnianej ustawy nowelizującej stanowi, że skuteczne są tylko te czynności, które zostały dokonane przed dniem 1 września 2000 r. (o ile dokonano ich zgodnie z przepisami dotychczasowymi), to kasacja składana od tej daty musi dostosować się do wymogów obowiązujących w momencie jej składania, gdyż nie jest już czynnością dokonaną przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. Oznacza to, że skuteczność i dopuszczalność kasacji musi być oceniana przez pryzmat przepisów obowiązujących od 1 września 2000 r. Zaznaczono przy tym, że zasada wyrażona w art. 4 § 1 k.k. nie ma zastosowania do zmian ustawowych dokonanych na gruncie przepisów procesowych, które modyfikują zasady i sposób procedowania zgodnie z datą wejścia ich w życie, bądź stosownie do zawartych w nich przepisów przejściowych. W przypadku ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. przepisem przejściowym jest wspomniany art. 4 oraz, w odniesieniu do tymczasowego aresztowania, art. 5 (zob. postanowienie z dnia 31 stycznia 2001 r., V KZ 130/00, LEX nr 51833, także z dnia 6 grudnia 2000 r., II KKN 454/00, LEX nr 46975; z dnia 26 kwietnia 2001 r., II KZ 10/01, LEX nr 553862; z dnia 27 czerwca 2001 r., III KKN 67/01, LEX nr 551135; z dnia 12 lipca 2001 r., III KKN 179/01, LEX nr 551131).

Nie znajdując powodów do zajęcia w tej materii innego stanowiska, uznano za błędny pogląd skarżącego, że w sytuacji, gdy skazany przypisanych mu przestępstw dopuścił się przed wejściem w życie wspomnianej ustawy z dnia 20 lipca 2000 r., to dopuszczalne jest wniesienie kasacji od wyroku wydanego w 2015 r., mimo że skazanemu wymierzono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W protokole rozprawy odwoławczej rzeczywiście zapisano, że „pouczono oskarżonych o sposobie i terminie wniesienia kasacji”, co

było postąpieniem prawidłowym, bowiem nawet w wypadku wymierzenia innej kary, niż kara bezwzględnego pozbawienia wolności, jest dopuszczalne wniesienie kasacji, o ile skarżący wskazuje na zaistnienie któregoś z uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. Jeżeli, co zdaje się sugerować autor zażalenia, pouczenie nie zawierało tej informacji, to było niekompletne, natomiast za nadinterpretację ze strony skarżącego wypada uznać jego pogląd, że skoro Sąd Okręgowy udzielił wspomnianego pouczenia, to „nie miał w tym względzie wątpliwości” (tj. uznał, że skazanego nie dotyczy ograniczenie z art. 523 § 2 k.p.k.).

W konsekwencji utrzymano w mocy zaskarżone zarządzenie w części zawierającej decyzję merytoryczną, natomiast uznano za słuszne zmienić je w części powołującej podstawę prawną tej decyzji. Skoro odmówiono przyjęcia kasacji z powodu jej niedopuszczalności z mocy ustawy, to obok art. 530 § 2 k.p.k. należało powołać przepis, do którego tenże się odwołuje, mówiący o niedopuszczalności środka odwoławczego, tj. art. 429 § 1 k.p.k., nadto art. 523 § 2 k.p.k., który w przypadku kasacji, wprowadzając określone ograniczenie przedmiotowe, niedopuszczalność tę statuuje. Niewłaściwe było natomiast powołanie art. 523 § 1 k.p.k. (być może omyłkowe, skoro w uzasadnieniu zarządzenia nawiązano do art. 523 § 2 k.p.k.), ten bowiem przepis nie zawiera ograniczenia, które wyłączałoby możliwość wniesienia kasacji w rozpatrywanej sprawie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.